Ruimtelijke onderbouwing Kerkbuurt 89 te Oostzaan - aanvulling ecologisch onderzoek weidevogelleefgebied

BügelHajema

Plek voor ideeën

Ruimtelijke onderbouwing Kerkbuurt 89 te Oostzaan - aanvulling ecologisch onderzoek weidevogelleefgebied

Inhoud

Rapport

10 augustus 2016
Projectnummer 182.13.02.00.00

Ideeën voor een plek

BügelHajema Adviseurs bv, Bureau voor Ruimtelijke Ordening en Milieu BNSP

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Wet- en regelgeving	7
3	Onderzoek	9
4	Conclusie	13

1 Inleiding

De maatschap Koeman heeft een melkveehouderijbedrijf aan de Kerkbuurt 89 te Oostzaan. Tevens is het bedrijf ingericht als (kleinschalig) paardenpension. De maatschap beheert 40 ha grasland in het Oostzanerveld, waarvan 19 ha alleen varend te bereiken is. De maatschap Koeman wil een nieuwe stap in het natuurbeheer en de bedrijfsontwikkeling maken. Basis daarvan is de uitbreiding van het natuurbeheer met ongeveer 20 ha. Deze toename van het natuurbeheer vraagt een uitbreiding van de veestapel voor beweiding en ruige mestproductie.

De maatschap is vanwege deze uitbreiding van het natuurbeheer voornemens een nieuwe potstal te bouwen. Om de bouw hiervan mogelijk te maken, wordt een omgevingsvergunning aangevraagd. Omdat de bouw van de potstal ook afwijkt van het geldende bestemmingsplan is hiervoor ook een ruimtelijke onderbouwing opgesteld. Naar aanleiding van de beoordeling van deze ruimtelijke onderbouwing vraagt de provincie Noord-Holland om een aanvulling op het uitgevoerde ecologisch onderzoek. Dit onderzoek moet gericht zijn op het bepalen van de effecten van het project op het weidevogelleefgebied in (een deel van) het projectgebied en het gebied ten westen hiervan. In het voorliggende rapport is het resultaat van dit aanvullende onderzoek opgenomen.

Het projectgebied

Het projectgebied ligt ten westen van de Kerkbuurt en ten zuiden van het Westerstijfselmakerspad in Oostzaan. In figuur 1 is het projectgebied weergegeven. Het projectgebied sluit aan op bestaande bebouwing ten noorden en oosten van het gebied. De agrarische percelen ten westen van de Kerkbuurt zijn aangewezen als weidevogelleefgebied, zodat de gronden van het projectgebied binnen het weidevogelleefgebied vallen.

Figuur 1. Het projectgebied (rode lijn) (luchtfoto bron: Google Maps)

Leeswijzer

Na de inleiding in dit hoofdstuk is in hoofdstuk 2 de voor dit onderzoek van toepassing zijnde wet- en regelgeving uiteengezet. In hoofdstuk 3 is het onderzoek uiteengezet en zijn de resultaten opgenomen. Als laatste is in hoofdstuk 4 de conclusie van het onderzoek opgenomen.

2 Wet- en regelgeving

Structuurvisie Noord-Holland 2040 en Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie

Vanuit de Structuurvisie Noord-Holland 2040 en de Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie (PRVS) wordt buiten de Natuurnetwerk Nederland (NNN) gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande natuurgebieden en weidevogelleefgebieden (PRVS, artikel 25).

In het eerste lid van artikel 25 wordt aangegeven dat een (ruimtelijke onderbouwing voor een) omgevingsvergunning voor gronden die zijn aangewezen als weidevogelleefgebied niet voorziet in:

- de mogelijkheid van nieuwe bebouwing, anders dan binnen een bestaand bouwblok of een uitbreiding daarvan;
- de mogelijkheid van aanleg van nieuwe weginfrastructuur;
- de mogelijkheid van aanleg van bossen of boomgaarde;
- de mogelijkheid verstorende activiteiten, buiten de huidige agrarische activiteiten, te verrichten die het weidevogelleefgebied verstoren, en;
- de mogelijkheid werken uit te voeren die realisatie van nieuwe peilverlagingen mogelijk maken.

In afwijking hiervan kan een omgevingsvergunning wel voorzien in deze ontwikkelingen indien dit geschiedt ten behoeve van:

- een ingreep waarvoor geen aanvaardbaar alternatief aanwezig is en waarmee bovendien een groot openbaar belang wordt gediend;
- woningbouw indien er sprake is van de toepassing van de regeling ‘Ruimte voor Ruimte’ als bedoeld in artikel 16 en waarbij de natuurdoelen leidend zijn;
- woningbouw die bijdraagt aan een substantiële verbetering van in de directe omgeving daarvan aanwezige natuurkwaliteiten van het landschap, of;
- een ingreep die netto geen verstoring van het weidevogelleefgebied geeft.

Artikel 25 beoogd de bescherming van leefgebieden van weidevogels. Uit onderzoek blijkt dat behalve het beheer, de afwezigheid van opgaande begroeiing en gunstige omgevingscondities, de afwezigheid van bebouwing in hoge mate bepalend is voor het succes van weidevogelpopulaties. Daarom is het onwenselijk dat in plannen en projecten nieuwe bouwwerken worden toegekend in open gebieden. Uitbreiding op bestaande bouwpercelen of van bestaande bouwwerken is minder schadelijk voor weidevogels.

Indien het toch noodzakelijk blijkt dat een deel van het leefgebied moet wijken voor een andere functie, dan dient het leefgebied te worden gecompenseerd. Artikel 25 beschrijft hierbij dat de omvang van de compensatie wordt bepaald door de oppervlakte vernietigd, verstoord of versnipperd leefgebied. Hiervoor dient een nieuw geschikt leefgebied te worden gerealiseerd door uitvoering van actief weidevogelbeheer met een gemiddeld beheerregime. Daarnaast kunnen Gedeputeerde Staten nadere regels stellen ten aanzien van de compensatie.

Onderzoek 3

Effecten van bouwwerken op weidevogels

Weidevogels houden van een open landschap en mijden over het algemeen opgaande begroeiing, bebouwing en infrastructuur[1]. De invloedsfeer van de diverse verstoringsbronnen als opgaande beplanting, wegen en bebouwing verschilt in grootte, waarbij voor weidevogels over het algemeen een verstoringszone van 200 of 250 m om bebouwing wordt aangehouden[2, 3]. Een stapeling van verstorende factoren, zoals een weg in combinatie met bebouwing, kan een sterker verstorend effect hebben dan de afzonderlijke factoren[3]. Het is niet zo dat weidevogels nooit broeden binnen een verstoringzone, maar het aantal broedgevallen is wel duidelijk lager binnen een verstoringszone.

Welke effecten heeft het project op het weidevogelleefgebied?

Indien er een verstorende werking uitgaat van projecten, kan het weidevogelleefgebied aangetast worden. Het project voorziet niet in aanplant van opgaande beplanting of de aanleg van wegen. Relevant voor het voorliggende project is daarom alleen de vraag of de verstoringszone van bebouwing toeneemt naar aanleiding van het project. Wanneer wordt uitgegaan van de in de literatuur[2] genoemde verstoringszone van 200 m, valt de verstoringszone om het projectgebied voor het overgrote deel binnen de verstoringszone van de al aanwezige bouwwerken in de omgeving van het projectgebied. Dit is zichtbaar gemaakt in figuur 2. Dit heeft ermee te maken dat de bebouwing van de potstal aansluit op de bestaande bebouwing ten noorden en westen van het plangebied. Op basis hiervan kan worden gesteld dat de verstoringszone voor weidevogels nauwelijks toeneemt naar aanleiding van de plannen.

---

[1] Bruinzeel, L.W. & A.G.M. Schotman (2011) Onderbouwing verstoringsafstanden weidevogels Fryslân. A&W rapport.1624/Alterra 2184 Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden/Alterra Wageningen.

[2] Ottburg, F.G.W.A. & A.G.M. Schotman (2014) Weidevogels Biesland - Quickscan naar de effecten van een koeientuin en bosaanleg op de weidevogels in de Bieslandse polder. Alterra Wageningen.

[3] Schotman, A.G.M., M.A. Kiers & Th.C.P. Melman (2007) Onderbouwing Grutto-geschiktheidkaart Nederland – Ten behoeve van Grutto-mozaïekmodel en identificatie van weidevogelgebieden in Nederland. Alterra-rapport 1407.

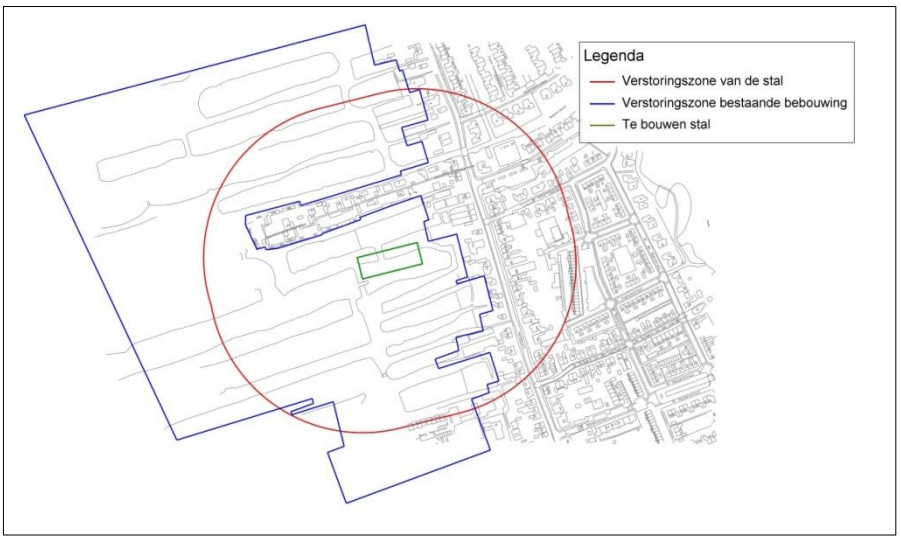

Figuur 2. Projectgebied (groene lijn) met de verstoringszone hierbij (rode lijn) en de verstoringszone om bestaande bouwwerken (blauwe lijn) in het weidevogelleefgebied

Aanwezigheid weidevogelterritoria

Voor de provincie Noord-Holland zijn gegevens voorhanden over de ligging van de territoria van drie weidevogelsoorten, te weten grutto, slobeend en tureluur. Hieruit blijkt dat er verschillende territoria zijn vastgesteld in het gebied ten westen van het projectgebied (zie figuur 3). Er is echter geen territorium vastgesteld binnen de grenzen van het plangebied. Verder is maar één territorium vastgesteld op korte afstand (40 m) ten westen van het plangebied. De andere territoria liggen op een grotere afstand van de bebouwing en bevestigen de verstorende werking van bebouwing op weidevogels. Er is bovendien geen territorium vastgesteld in het kleine deel van het gebied waar de verstoringszones van de stal en bestaande bebouwing niet overlappen. Op basis van deze gegevens kan daarom gesteld worden dat de gronden in en om het plangebied onbelangrijk zijn voor broedende weidevogels.

Figuur 3. Vastgestelde weidevogelterritoria (rode punten) in de omgeving van het projectgebied (zwarte stip) (bron: Online Atlas Noord-Holland, maps.noord-holland.nl)

Conclusie 4

De bouw van een potstal in het projectgebied zorgt nauwelijks voor een vergroting van de verstoringszone van bebouwing. Daarmee neemt de geschiktheid van het weidevogelleefgebied voor weidevogels niet of nauwelijks af naar aanleiding van het project. Bovendien blijkt uit de verspreiding van weidevogelterritoria dat de gronden in en in de directe omgeving van het projectgebied onbelangrijk zijn voor weidevogels.

Een omgevingsvergunning mag volgens de PRVS niet voorzien in de mogelijkheid van nieuwe bouwwerken, tenzij een ingreep netto geen verstoring van het weidevogelleefgebied geeft. In overweging nemende dat:

- de verstoringszone van de potstal vrijwel volledig binnen de verstoringszone van bestaande bouwwerken ligt; en,
- uit de verspreiding van de weidevogelterritoria in de omgeving van het projectgebied blijkt dat het projectgebied en de gronden in de omgeving onbelangrijk zijn voor weidevogels,

geeft het project netto geen verstoring van het weidevogelleefgebied. Het effect van het project op weidevogelleefgebied is dan ook te verwaarlozen. Daarmee wordt het beoogde doel van weidevogelgebieden, namelijk de bescherming van het leefgebied van weidevogels, niet geschaad. De uitvoerbaarheid van het project wordt dan ook niet belemmerd door de aanwijzing van de gronden in en in de directe omgeving van het projectgebied als weidevogelleefgebied.

Colofon

Opdrachtgever
Maatschap Koeman

Contactpersoon
T. van Wissen (Catch Legal)

Rapport
BügelHajema Adviseurs
MSc B. Omon

Projectleiding
BügelHajema Adviseurs
drs. ing. P.W. Rienstra

Projectnummer
182.13.02.00.00

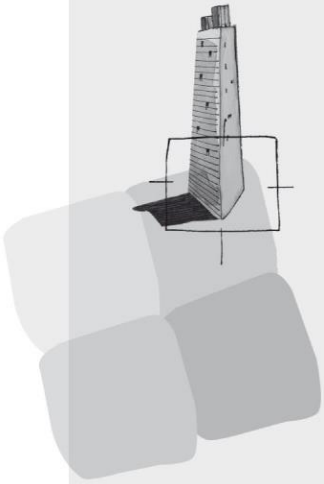

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordening en Milieu BNSP
Balthasar Bekkerwei 76
8914 BE Leeuwarden
T 058 215 25 15
F 058 215 91 98
E leeuwarden@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort